

Anden næstformand (Henning Grove):
Hr. Hans Christian Schmidt som ordfører.

Hans Christian Schmidt (V):

Vi behandler i dag en forespørgsel vedrørende bæredygtig miljømæssig udvikling i forbindelse med EU's udvidelse, der omfatter 10 central- og østeuropæiske kandidatlande.

Rammerne for EU's udvidelse blev fastlagt af EU's stats- og regeringschefer på Det Europæiske Råds møde i Luxembourg i december 1997. Konklusionerne fra mødet fastslår, at udvidelsen er en dynamisk og samlet proces.

Endvidere ligger det fast, at alle landene optages på grundlag af Københavnskriterierne fra 1993, og at de deltager i processen på lige vilkår. Indtil for et år siden har EU insisteret på, at der skal være så få undtagelser og så korte overgangsordninger som overhovedet muligt, men i 1999 fastslog de 20 kommissærer, at EU ser virkeligheden i øjnene og indstiller sig på længere overgangsordninger på de mest krævende områder.

Det betyder altså, at for de områder af EU's regelsæt, hvor en betragtelig tilpasning er nødvendig, kan overgangsperioder strækkes ud over et længere tidsrum, forudsat landene kan demonstrere, at en tilpasning er i gang, og at de vil forpligte sig til detaljerede og realistiske planer for, hvordan tilpasningen skal foregå, og hvordan den skal betales.

Sådanne overgangsordninger gælder naturligvis også på miljøområdet, og derfor er det Venstres holdning, at problemer med at overholde Unionens miljøkrav ikke bør få lov til at bremse EU's udvidelse mod Øst, selv om de forreste ansøgerlande stadig sakker bagud efter de 15 EU-lande, når det gælder beskyttelse af miljøet.

Faktum er nemlig, at med EU-medlemskabet skal de østeuropæiske lande leve op til omkring 300 direktiver og andre retsakter på miljøområdet, og opfyldelsen af disse og andre retsakter kræver store investeringer i rensningsanlæg, kloakker, affaldssystemer og ikke mindst i at få moderniseret infrastrukturen til energiforsyning.

Imidlertid er det ganske urealistisk at tro, at landene selv kan finansiere bare en del af de enorme investeringer, der skal til for at bringe ansøgerlandene op på EU-standard. Mange lande er blevet hårdt ramt på økonomien af krisen i Rusland. Bulgarien og Rumænien er derudover blevet direkte berørt af krigen på Balkan. Det

danske nej til euroen var heller ikke nogen hjælpende hånd til de østeuropæiske lande.

I virkeligheden skal man passe på med at bruge miljøet til at bremse for optagelse af de nye lande. Hvis ikke landene kommer med i EU, vil de få endnu sværere ved at leve op til EU's miljøkrav. Demokrati og markedsøkonomi og dermed øget velfærd er i Venstres øjne en forudsætning for også at skabe et godt miljø.

Husk engang på, hvilket politisk system og hvilket tankesæt der er baggrunden for de mange miljøproblemer, der forekommer i de lande: socialisme og planøkonomi. De øst- og central-europæiske lande er efter 50 års kommunistisk diktatur og planøkonomi så forarmede, at der er behov for en meget bred indsats, der kan sikre, at de markedsøkonomiske og demokratiske reformer får lov at virke. Først når markedet har skabt den fornødne velstand, er der overskud til at tænke mere på dagen og vejen og så også lave politikker i fremtiden. Først da kan vi forvente, at de kommende EU-medlemslande kan efterkomme samme miljømæssige krav, som vi overholder i de nuværende EU-lande. For økonomisk vækst og velstand er som nævnt en forudsætning for at skabe et rent miljø i Østeuropa, akkurat som det er i Vesteuropa.

Når vi derfor i dag diskuterer bæredygtighed, så er det uhyre vigtigt at holde sig for øje, at bæredygtighed i Østeuropa som herhjemme og andre steder i verden ikke alene er miljømæssig bæredygtighed, men derimod bæredygtighed, som den defineres i Brundtlandrapporten, altså også omfattende økonomiske og sociale aspekter af bæredygtighed. Man ser således på samtlige de værdier, der bringes videre til de kommende generationer.

En god måde at sikre bæredygtighed på er joint implementation. Tag f.eks. Tjekkiet. Der udleder de næsten 6 gange så meget energi som danskerne, hver gang de producerer for 1 kr., og de udleder 8-9 gange så meget CO₂ og 64 gange så meget svovl. Fuldt forståeligt, når man tænker på deres historie, men det vil være helt oplagt her at gå i gang med joint implementation.

Vi har fremsat forslaget før, men hver gang er det blevet afvist. Nu har vi hørt, og det vil vi rose regeringen for, at der er en åbning på vej; det var der sidste gang, vi diskuterede miljø her i Folketingssalen, og det vil vi godt kvittere for.

Vi må i dag anse debatten for en utidig indblanding. Rammerne for udvidelsen er lagt, og det er nogle gode rammer. Det fremgår af Traktaten, at et højt miljøbeskyttelsesniveau og en